

רשומות

הצעות חוק

11 בינואר 1971

920

ל"ד בטבת תשל"א

צמוד

86

חוק בית הדין לעבודה (תיקון), תשל"א—1971.

חוק בית הדין לעבודה (תיקון), תשל"א-1971

תיקון סעיף 24
1. בסעיף 24 (א) לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 (להלן - החוק העיקרי), בפסקה (1), במקום "בתובענות בין עובד למעביד" יבוא "בתובענות בין עובד או הבא במקומו למעביד או הבא במקומו".

תיקון סעיף 27
2. בסעיף 27 (ב) לחוק העיקרי -
(1) במקום "תהיה לרשם הסמכות הנתונה לבית דין אזורי" יבוא "תהיה גם לרשם הסמכות הנתונה לבית דין אזורי";
(2) במקום "אם השכר המולן אינו עולה על אלף לירות" יבוא "אם השכר המולן אינו עולה על אלף וחמש מאות לירות".

דברי הסבר

חוק בית הדין לעבודה נתקבל בכנסת ביום כ"ח באדר תשכ"ט (18 במרס 1969) ונכנס לתקפו כששה חדשים לאחר מכן ביום י"ח באלול תשכ"ט (1 בספטמבר 1969). עם חקיקת החוק נעשה נסיון ראשון להנהיג גם בישראל מערכת שפיטה מיוחדת לענינים שבתחום דיני העבודה ולמוג במערכת זו גם את הענינים המשפטיים הנובעים מקיומו של הביטוח הלאומי ותחיקתו. תכליתו של החוק המוצע בזה היא לתקן בחוק האמור כמה תיקונים שנסיון הפעלתו עד כה הוכיח את הצורך בהם.

סעיף 2 סעיף 27 לחוק העיקרי אמר:
"סמכויות הרשם

27. (א) סמכויותיו ותפקידיו של הרשם וערעור על החלטותיו יהיו בהתאם לסעיפים 6, 6א, 7, 8 למעט 8 (ב) טיפה, 9, 10, 14, 15 ו-17 ולפקודת הרשמים, 1936, בתיאומים ובשינויים המהותיים לפי הענין.

(ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) תהיה לרשם הסמכות הנתונה לבית דין אזורי בתובענות על שכר מולן כמשמעותו בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958, אם השכר המולן אינו עולה על אלף לירות, והחלטת בית הדין האזורי בערעור על החלטת הרשם לפי סעיף קטן זה לא תהיה נתונה לערעור נוסף.

נתעורר החשש שהדיבור "תהיה לרשם הסמכות הנתונה" (בה' הידיעה) משמעו שסמכותו זו היא ייחודית, כלומר בתונה לו בלבד. כדי למנוע ספקות בענין זה מוצע להבהיר, שסמכותו של הרשם, בסיגים שנקבעו לה, היא מקבילה לסמכות בית הדין ולא ייחודית.

אגב כך, ולפי הנסיון שהצטבר, מוצע להגדיל את סכום השכר המולן שהרשם מוסמך לדון בו מאלף לירות לאלף וחמש מאות לירות.

סעיף 1 סעיף 24 (א) לחוק בית הדין לחוק העיקרי קובע את סמכותו של בית הדין האזורי לעבודה. פסקה (1) לסעיף הקטן האמור קובעת את סמכותו היסודית של בית הדין האזורי. וזו לשון הסעיף:

"24. (א) לבית דין אזורי תהא סמכות ייחודית לדון - (1) בתובענות בין עובד למעביד שעילתן ביחסי עובד ומעביד, לרבות השאלה בדבר עצם קיום יחסי עובד ומעביד ולמעט תובענה שעילתה בפקודת הנויקין האזרחיים, 1944".

בשאלה שאלה, אם נתונה לבית הדין הסמכות לדון בתביעות שעות שעילתן אמנם ביחסי עובד ומעביד, אלא שלמעשה אחד הצדדים איננו העובד או המעביד גופא אלא חליפו של אחד מהם, כגון שגפטר העובד או המעביד והתביעה מוגשת על ידי עובדו או שהיא מוגשת נגד כונס הנכסים של המעביד או הנאמן בפשיטת רגל וכד'. השאלה נדונה בבית הדין הארצי, והוא החליט ברוב דעות, בתיק ערעור 8/70-3, כי לפי הנוסח של סעיף 24 (א) אין בית הדין לעבודה מוסמך לדון בתביעות מסוג זה.

אין ספק שרצוי להעניק לבית הדין לעבודה סמכות בכל התובענות שעילתן ביחסי עבודה ושכולן יידונו בפני בית הדין, ורק נוסח הכתוב הוא שגרם לספק. מוצע איפוא לקבוע מפורשות, כי בית הדין מוסמך לדון בתובענה גם כשהתובע או הנתבע הוא חליפם של העובד או המעביד.

1 ס"ח תשכ"ט, עמ' 70.

3. בתוספת הראשונה לחוק העיקרי, אחרי סעיף 11 יבוא:

12. בחוק שירותי הכבאות, תשי"ט-1959* —
"תיקון חוק
שירותי הכבאות

- (1) בסעיף 29, במקום "בית הדין לביטוח לאומי שהוקם לפי חוק הביטוח הלאומי" יבוא "בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969;
- (2) בסעיף 30, במקום כותרת השוליים יבוא "ייצוג בפני בית הדין לעבודה".

ד ב ר י ה ס ב ר

לביטוח לאומי לדון בתביעות מסוימות לפי חוק שירותי הכבאות, תשי"ט-1959, בסמכות בית הדין לעבודה, אולם סמכותו ופעולתו של בית הדין לביטוח לאומי פסקה עם כניסת החוק העיקרי לתקפו ונמצא כי אין בכלל מוסד מוסמך לדון בתביעות האמורות. מוצע בזה לתקן את ההשמה.

סעיף 3 בית הדין לעבודה בא במקום מוסדות מעין שיפוטיים שונים כגון בית הדין לביטוח לאומי, הממונה על גביית השכר, וועדות ערר שונות. המרת סמכות זו חייבה תיקונים והשלמות בחיקוקים רבים, והתוספת הראשונה לחוק מפרטת תיקונים והשלמות אלה. מתוך שגגה לא הומרה בתוספת סמכותו של בית הדין

2 ס"ח תשי"ט, עמ' 199

הודפס ע"י המדפיס הממשלתי, ירושלים

המתיר 12 אגורות